

ชุดองค์ความรู้ งานวิจัยเรื่อง

รูปแบบการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

Capacity Building Model for Tourism Development of Noen
Maprang District, Phitsanulok Province

โดย

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ, ผศ.ดร. และพระมหาเทวประภาส มากคล้าย, ดร.

หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หนังสือชุดองค์ความรู้งานวิจัยวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

คำนำเสนอ : พระราชรัตนสุธี, รศ.ดร. เจ้าคณะจังหวัดพิษณุโลก

ชุดองค์ความรู้งานวิจัยเรื่อง
การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิกุล (สุเทพ ดีเยี่ยม)
และพระมหาเทวประภาส มากคล้าย

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย
วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ชุดองค์ความรู้งานวิจัยเรื่อง การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ISBN	978-616-300-835-0
ผู้เขียน	พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ (สุเทพ ตีเยี่ยม) และพระมหาเทวประภาส มากคล้าย
ที่ปรึกษา	พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร., พระราชรัตนสุธี, รศ.ดร.
บรรณาธิการ	อ.ดร.ณัฐยาณี บุญทองคำ
กองบรรณาธิการ	พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ, ผศ.ดร. (สุเทพ ตีเยี่ยม) พระมหาเทวประภาส มากคล้าย, ดร. อ.ดร.ณัฐยาณี บุญทองคำ
ภาพประกอบ	พระมหาเทวประภาส มากคล้าย, ดร.
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พิสูจน์อักษร/ออกแบบปก	พระมหาเทวประภาส มากคล้าย, ดร.
ผู้จัดพิมพ์	วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พิมพ์ครั้งแรก	ธันวาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๓๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ (สุเทพ ตีเยี่ยม) และพระมหาเทวประภาส มากคล้าย

ชุดองค์ความรู้งานวิจัยเรื่อง การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง

จังหวัดพิษณุโลก.— พิษณุโลก.: วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2565.

53 หน้า.

1. ไทย -- ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว. I. พระมหาเทวประภาส มากคล้าย, ผู้แต่งร่วม.

II. ชื่อเรื่อง.

915.9304

ชื่อเรื่อง : การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง
จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย : พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิกุล (สุเทพ ตีเยี่ยม), ผศ.ดร.
และพระมหาเทวประภาส มากคล้าย, ดร.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับศักยภาพ วิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญต่อการจัดการสร้างศักยภาพ และเพื่อนำเสนอการจัดการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งการวิจัยเชิงสำรวจโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ๒๓ คน การแจกแบบสอบถามประชาชนในอำเภอเนินมะปราง ๔๐๐ คน รวมถึงการสนทนากลุ่มเฉพาะ ๑๐ คน ผลการวิจัยพบว่า (๑) แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอเนินมะปราง ทั้งหมด ๔๖ แห่ง ร้อยละ ๕๕ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อภาคส่วนที่ควรมีหน้าที่ในการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ เป็นภาคราชการอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐ รองลงมา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ และสมาชิกในชุมชน มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓.๗ (๒) องค์ประกอบการจัดการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = ๒.๙๗) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๘) ส่วนในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = ๓.๑๐) (๓) จากการวิเคราะห์ SWOT ปัจจัยภายในและภายนอก และสังเคราะห์ TOWS matrix เพื่อกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญต่อปัจจัยความสำเร็จเชิงกลยุทธ์ ในการจัดการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวฯ สามารถนำมาจัดทำเป็นรูปแบบกลยุทธ์ หรือองค์ประกอบที่สำคัญที่เหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติจริง ได้ ๗ ด้าน ซึ่งสามารถกำหนดเรียงลำดับความจำเป็นในการนำไปปฏิบัติจากผลการวิจัย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านขีดความสามารถในการรองรับ ด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนทางการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมและกระบวนการท่องเที่ยว และด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

คำสำคัญ (Keywords): การสร้างศักยภาพ, การท่องเที่ยว, อำเภอเนินมะปราง

Title : Capacity Building for Tourism Development
of Noen Maprang District, Phitsanulok Province
Researcher : Phrakrupaladsuwattanabuddhikun (Suthep Deeyiam)
and Phramaha Tevaprapas Makklay

Abstract

The objectives of this research were to investigate the capacity level To analyze the elements that are critical to tourism capacity management and to propose a capacity building for tourism management of Noen Maprang District, Phitsanulok Province. This study used mixed methods research, which was conducted through survey research using an observation and interview with 23 local actors. Data were collected by distributing copies of 400 questionnaires in Noen Maprang District and a focus group discussion of 10 people in order. The results of the research revealed that (1) There are 46 tourist attractions in Noen Maprang District, most of which (55 %) are natural tourist attractions. Most of the respondents (88.0 %) had the highest level of their expectations that other government sector and They had the lowest level of expectation of community members (3.7 %). (2) Overall key components to capacity building for tourism management was at a moderate level (mean = 2.97) an aspect with the highest mean was tourism resources (mean = 3.68). (3) From SWOT analysis and the TOWS matrix synthesis, key components to strategic success factors in managing the capacity building in tourism were determined to be used to develop strategy or important components that are suitable for practical implementation in 7 areas namely, community participation, support capacity, service to tourists, tourism management, tourism community products, tourism activities and process, and tourism resources.

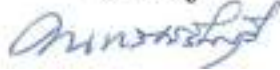
Keywords: Capacity Building, Tourism, Noen Maprang District

คำนำเสนอ

การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก เป็นส่วนหนึ่งของการค้นหาอัตลักษณ์ทางการจัดการการท่องเที่ยว ในช่วงการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๑๙ ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน เพื่อร่วมกันสืบสาน ต่อยอด พัฒนาองค์ความรู้ที่ชุมชนค้นพบ ในสถานการณ์วิกฤต ที่มีความจำเป็นในการจัดการการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ บนฐานของวัฒนธรรมภูมิปัญญา เพื่อให้พร้อมรับต่อการท่องเที่ยวมิติใหม่

ชุดองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติจากผลการวิจัยนี้ ทางวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราชคาดหวังว่า จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวเนินมะปรางให้พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง ให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่มีความเข้มแข็ง ภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความยั่งยืนได้ต่อไป

ขอเจริญพร

(พระราชรัตนสุธี, รศ.ดร.)

เจ้าคณะจังหวัดพิษณุโลก,

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ ความรู้เรื่องการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	๔
บทที่ ๓ ผลการสำรวจศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก	๙
บทที่ ๔ องค์ความรู้การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก	๒๖
บทที่ ๕ ข้อเสนอแนะในการศึกษา	๔๔

บทที่ ๑ บทนำ

นับจากการเกิดวิกฤตการระบาดทั่วของไวรัสโคโรนา พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๓ ที่เกิดการระบาดทั่วโลกที่กำลังดำเนินไปของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙; โควิด-๑๙) โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และประเทศไทยเริ่มในเดือนกุมภาพันธ์ อันนำมาสู่การประกาศงดรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศและจำกัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้คนเป็นเวลาหลายเดือนในกลางปี พ.ศ. ๒๕๖๓^๑ เพื่อสนองต่อการป้องกันการดำเนินของโรคดังกล่าว ทำให้ส่งผลกระทบต่อแนวคิดนวัตกรรม (นวัตกรรม) ในการจัดการชุมชนเพื่อให้มีศักยภาพพร้อมรองรับเป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจจากภาคบริการที่ประสบกับวิกฤตภาคบริการและทำให้ขาดรายได้ไปจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวในรูปแบบ

^๑ ราชกิจจานุเบกษา, “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ท้องถิ่นออกราชอาณาจักรที่เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓”. เล่มที่ ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง, วันที่ ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๓, หน้า ๑๖.

แบบเดิมไม่ประสบผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควรภายใต้วิกฤตที่มีการจำกัดการเคลื่อนย้ายของผู้คน

แต่จากการรายงานผลการแพร่ระบาดของโรคในประเทศไทยดังกล่าวในกลางปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยอยู่ในจุดที่ได้รับการยอมรับเรื่องการป้องกันโรคระบาดจากนานาชาติและวิถีชุมชนชนบทเป็นส่วนหนึ่งที่โอบอุ้มรากฐานของการดำเนินไปของเศรษฐกิจในฐานะรากภายใต้วิกฤต^๒ ทำให้พบว่าจุดแข็งของชุมชนฐานของการใช้ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนในชนบทไทยทั้งในด้านวัฒนธรรม ประเพณี การสร้างอัตลักษณ์ ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ และพฤติกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ สามารถปรับตัวเรียนรู้เพื่อการอยู่รอดทั้งของบุคคลชุมชนและสังคม จึงแสดงได้ประจักษ์ชัดว่าภายใต้วิกฤตทั้งทางเศรษฐกิจหรือสาธารณสุข ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงและอยู่รอดของชุมชนไทย

^๒ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, สช. ย้ำ ‘พลังชุมชน’ คือ
ปรากฏการณ์หน้าเอาชนะโควิด ๑๙, (ออนไลน์), แหล่งที่มา
<https://www.nationalhealth.or.th/en/node/1371> (๑๐ ต.ค. ๖๔).

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา เพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายตัวแทน ชุมชน/ หน่วยงานภาครัฐ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปราง เพื่อหารูปแบบ การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนิน มะปราง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นพื้นที่อำเภอรอยต่อกับ จังหวัดพิษณุโลกจังหวัดพิจิตรที่ชุมชนสามารถบริหารจัดการจนอยู่รอดได้ภายใต้วิกฤตดังกล่าว เพื่อ เสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิชาการ เสริมสร้าง ศักยภาพ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การจัดการ ท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง

บทที่ ๒

ความรู้เรื่องการสร้างศักยภาพ ด้านการท่องเที่ยว

งานวิจัยครั้งนี้ ได้มุ่งหมายการสร้างศักยภาพเพื่อการลงมือพัฒนาทุนที่มีอยู่ในตัวบุคคล หรือสังคม ทั้งที่เป็นรูปธรรม หรือนามธรรม ซึ่งเป็นรูปแบบอย่างหนึ่งของการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการสร้างศักยภาพ โดยหลักทั่วไปแล้วเป็นลักษณะการเรียนรู้ที่กำลังเปลี่ยนจากสิ่งที่เคยเป็นในอดีตไปสู่สิ่งที่ต้องการจะเป็นซึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการพัฒนาของแต่ละบริบท โดยในมุมมองของการท่องเที่ยวนั้นมีกรอบการวัดและประเมินศักยภาพในรูปแบบที่จะทำให้ทราบถึงคุณสมบัติที่แฝงอยู่ทั้งโดยเห็นความสำคัญ ความมีเอกลักษณ์ และความดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ในด้านส่วนดีและส่วนด้อยที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เพื่อใช้วัดความเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับภูมิภาคตามลำดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ เพื่อการสร้างความพร้อมของ

แหล่งท่องเที่ยวในทุกมิติ ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการ และการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อค้นหาองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพ ที่หมายถึง กระบวนการ เทคนิค วิธีการดำเนินการ มีลักษณะเป็น ขั้นตอน มีความยืดหยุ่น พลิกแพลงได้ตามสถานการณ์มุ่งหมาย มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในชุมชน เรียกว่า การวิเคราะห์แบบ SWOT คือ ค้นหาจุดแข็ง (S:Strenghts) แก้ไข จุดอ่อน (W:Weaknesses) แสวงหาโอกาส(O:Opportunities) และเอาชนะหรือ เพื่อหลบหลีกอุปสรรค (T:Threats) ต่างๆ จนสามารถ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และนำจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาจับคู่ จะเรียกว่า TOWS Matrix คือการนำ จุดแข็งภายใน (S) กับโอกาส ภายนอก (O) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ SO จับคู่จุดอ่อน ภายใน (W) กับโอกาสภายนอก (O) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ WO จับคู่จุดแข็งภายใน (S) กับอุปสรรคภายนอก (T) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ ST และจับคู่จุดอ่อนภายใน (W) กับอุปสรรคภายนอก (T) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ WT ให้ได้

องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปรางได้ต่อไปตามวัตถุประสงค์

แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชน

การท่องเที่ยวสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขและสร้างโอกาสให้องค์กรชุมชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการวางแผนทิศทางการพัฒนาชุมชนของตนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่มีแนวโน้มว่าการท่องเที่ยวจะรุกคืบเข้าไปถึง หรือต้องการเปิดเผยชุมชนของตนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ให้มีการสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผน การบริหารจัดการทรัพยากรและกระจายอำนาจการตัดสินใจโดยเน้นความสำคัญของการจัดการธรรมชาติแวดล้อมและใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องใช้หลักการจัดการโดยทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกงาน โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้กับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และตอบสนองต่อกระแสความต้องการในปัจจุบัน คือ การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องเน้นการจัดการเพื่อความยั่งยืน ซึ่งสามารถพิจารณารายละเอียดได้จาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ดังนั้นการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการ

นอกจากนี้ การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community base sustainable tourism) คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน”

โดยมองว่าการท่องเที่ยวต้องทำงานครอบคลุม ๕ ด้าน
พร้อมกัน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ
สิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชนเป็นเจ้าของและมีส่วนในการ
จัดการ

ในการวิจัยนี้มุ่งถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่
นักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง และครอบคลุม ทั้งในด้านที่พัก
ความปลอดภัย สุขอนามัย สาธารณูปโภค การคมนาคม
โดยแบ่งเป็นการจัดการด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว
ด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ
การท่องเที่ยว และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

บทที่ ๓ ผลการสำรวจศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

๓.๑ ผลการศึกษาปัจจัยทางสังคม ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอเนิน มะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ก่อนที่ผู้วิจัยจะดำเนินการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสียทางการจัดการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ในพื้นที่อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในตำบลบ้านม่วง ตำบลชมพู และตำบลไทรย้อย โดยผลการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากสถานประกอบการและแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงสภาพบริบทของชุมชนโดยรอบ มีมาตรการในการรับมือกับสถานการณ์โรคไวรัสโคโรนา หรือโควิด ๑๙ ในลักษณะปกติ ตามมาตรการของสาธารณสุข และสถานประกอบการต่างๆ เปิดทำการตามปกติ และมีข้อสังเกตถึงความแตกต่างจากพื้นที่อื่นที่ประสบกับปัญหาจากสถานการณ์การระบาดทั่วของสถานการณ์โรคไวรัสโคโรนา หรือโควิด ๑๙ ในประเทศไทย ที่เริ่ม

ดำเนินมาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่งผลให้กระทบกับ
ผู้ประกอบการ และภาคการท่องเที่ยว จากการจำกัด
การเดินทางของผู้คน และสถานการณ์เศรษฐกิจที่ตกต่ำ
จากผลกระทบจากมาตรการการจำกัดและข้อห้ามต่างๆ
เพื่อควบคุมโรคระบาดดังกล่าวในพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่ง
ผลดังกล่าวย่อมต้องมีการกระทบกับปัจจัยทางสังคมใน
พื้นที่ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวโดยทั่วไป

อย่างไรก็ดีจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสีย ทำให้
พบว่าพื้นที่วิจัยในอำเภอเนินมะปราง มีจุดแข็งจาก
ปัจจัยด้านสังคม และวัฒนธรรม ที่เป็นชุมชนชนบทและ
มีความสัมพันธ์ในชุมชนแบบญาติพี่น้องกันทั้งหมู่บ้าน
รักใคร่ปรองดองสามัคคี และองค์ความรู้ภูมิปัญญาในวิถี
ชีวิตที่เข้มแข็ง โดยนายสายทอง ทาสี ผู้ประกอบการนำ
เที่ยวชุมชนบ้านนานามุง หมู่ ๕ ตำบลนามุง อำเภอเนิน
มะปราง จังหวัดพิษณุโลก ที่ต้องหยุดการประกอบการ
ชั่วคราวในขณะที่ผู้วิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์จากการเป็นผู้
สัมผัสเสียงสูงโรคไวรัสโคโรนา หรือโควิด ๑๙ จากคนใน
ชุมชน และกำลังอยู่ในมาตรการกักตัว ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่
พูดคุยตามมาตรการเว้นระยะห่าง ซึ่งนายสายทองได้
กล่าวถึงจุดแข็งของชุมชนเนินมะปรางไว้ว่า

“แต่กรุ่นใหม่ก็ทำงานทอเสื่อทอผ้าได้
พ่อแม่ปู่ย่าตายายสอนไว้หมด ต่อให้ไม่มี
งานทำ โควิดระบาด ก็อยู่ได้ นี่ก็กักตัว
ไปसानกระบุงไป ส่งขายได้เงินดีกว่า
ตอนไม่ได้กักตัวอีก เพราะยุ่งอยู่กับนั่ง
สานทั้งวัน มีแต่ได้กับได้” สายทอง ทาสี
(สัมภาษณ์, ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕)

การที่การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา หรือโควิด ๑๙ กำเนิดและดำเนินไปในประเทศไทย ทำให้ส่งผลเสีย ทั้งทางเศรษฐกิจ และต่อเนื่องไปส่งผลกระทบต่อปัจจัย ด้านสังคมในวงกว้าง แต่ผู้คนที่ตั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภอนีนมะปรางที่มีภูมิองค์ความรู้ ก็สามารถ ดำรงชีวิตและปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อหารายได้ใน การเลี้ยงชีพได้อย่างสร้างสรรค์บนฐานของวัฒนธรรมภูมิ ปัญญา ซึ่งหากพิจารณาจากความเป็นมาของชุมชนใน พื้นที่อำเภอนีนมะปรางจะเห็นได้ว่ามีผู้คนอพยพมา จากหลายพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนชาวไทหล่ม หรือชาวอีสาน จะมีภูมิปัญญาด้านการทอผ้า จักสาน ติดตัวมาด้วย และเป็นองค์ความรู้สำคัญที่ทำให้สามารถ ต่อ ยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวใน ชุมชนได้

ตัวอย่างชุมชนองค์ความรู้สำคัญปรากฏในชุมชน ผารังหมี่ โดยนายเรวัตร สุขอักษร ผู้ใหญ่บ้านผารังหมี่ หมู่ ๓ ตำบลไทรย้อย อำเภอนีนมะปราง จังหวัด พิษณุโลก ได้กล่าวถึงจุดแข็งของชุมชนผารังหมี่ไว้ว่า

“ที่นี่เป็นหมู่บ้านปิด มี
ทางเข้าทางเดียว และรู้จัก
กันทั้งหมู่บ้าน เป็นเครือข่าย
บ้านนุ่นทอผ้ามัดหมี่ บ้านนี้
ทำจักสาน บ้านโน้น
ทำอาหารพื้นบ้าน ก็เอามา
จอย เอามาร่วมกัน ”

เรวัตร์ สุขอักษร (สัมภาษณ์, ๑๙
มีนาคม ๒๕๖๕)

จากการสังเกตของผู้วิจัย หมู่บ้านผารังหมี่ เป็น
ชุมชนที่พึงได้รับการส่งเสริมให้เป็นตัวแทนชุมชนนวัตกรรม
วิถีต้นแบบของอำเภอเนินมะปรางของกรมการพัฒนา
ชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ
และมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ชุมชนกำลังพยายามส่งเสริม
คือวัดผารังหมี่ และการจัดเส้นทางท่องเที่ยวในชุมชน
อย่างไรก็ดีจากการสัมภาษณ์พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จในการสร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวใน
ชุมชนผารังหมี่ คือผู้นำชุมชนที่แม้จะเป็นคนจากต่าง
พื้นที่ แต่มีองค์ความรู้สำเร็จการศึกษาด้านการออกแบบ

สถาปนิก และได้มาแต่งงานกับบุตรสาวผู้นำชุมชนที่มี
บทบาทพัฒนาชุมชนมาช้านาน ทำให้ผู้ใหญ่เรวัตร์ เป็น
ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ เป็นตัวแทนคนรุ่นใหม่ ที่เพิ่ง
ได้ก้าวมาดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้เมื่อกลางปี พ.ศ.
๒๕๖๔ ที่ผ่านมา และพร้อมขับเคลื่อนชุมชนรังผาหมีให้
มีความยั่งยืนบนฐานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของ
ชุมชน

ในส่วนของผลกระทบของโรคระบาดที่มีต่อการ
เกิดขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนั้น แม้เป็นสิ่งที่ดูจะ
ไม่สัมพันธ์กัน แต่จากการลงพื้นที่วิจัยเห็นได้ว่า แม้จะมี
การใช้มาตรการเว้นระยะห่าง SOCIAL DISTANCING
ทำให้ผู้ประกอบการในเมืองหลักทั้งที่เป็นบริษัท ห้าง
ร้าน หรือแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นๆ จำเป็นต้องใช้
วิธีการ Work From Home (WFH) หรือการทำงาน
จากบ้าน รวมไปถึงผลของการลดภาระทางเศรษฐกิจ
จากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้ส่งผลกระทบต่อการโยกย้าย
ถิ่นฐานกลับภูมิลำเนาของประชากรวัยทำงานที่มี
ภูมิลำเนากำเนิดในพื้นที่อำเภอเนินมะปรางบางส่วนใน
ระยะ ๑ ถึง ๒ ปี ที่ผ่านมาจำนวนหนึ่ง โดยนายเนิน ทั้ง
ทอง ผู้ประกอบกิจการโฮมสเตย์บ้านวังขอนเหนือ (ถ้า
ลด) ตำบลเนินมะปราง อำเภอเนินมะปราง จังหวัด

พิษณุโลก ได้กล่าวถึงผลกระทบของโรคระบาดและจุด
แข็งด้านปัจจัยชีวิตสังคมของชุมชนในอำเภอเนินมะปราง
ไว้น่าสนใจว่า

“คือก่อนหน้านี้นี้เรา
ทำงานกันต่างถิ่น ไปเที่ยว
ที่ต่างๆ มา ก็ได้เห็น
ตัวอย่างจากที่อื่น พอโควิด
ทำอะไรไม่ได้ กลับมาบ้าน
ปีนึ่ง ตอนแรกก็ไม่รู้จะทำ
อะไร แต่พ่อแม่มีที่สวนในไร่อยู่ข้างภูเขา อยู่
มาหลายสิบปีไม่มีใครทำอะไร เห็นว่าแถวนี้วิว
สวยดี จึงมาเริ่มทำกัน ทำสวยจนพ่อแม่ย้ายมา
อยู่ในไร่ เปิดร้านกาแฟ ร้านอาหาร แล้วก็มีคน
สนใจมาเที่ยวกันเรื่อยๆ ” เนิน ทั้งทอง
(สัมภาษณ์, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๕)

จากมุมมองดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่า บริบทชุมชน
ของคนเนินมะปรางนั้น แม้จะมีข้อจำกัดด้านกรรมสิทธิ์
ในที่ดิน แต่ก็มีที่ทำกินที่ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ที่
ไม่สามารถขายหรือส่งต่อให้บุคคลอื่นได้นอกจาก
ลูกหลาน ทำให้เมื่อเศรษฐกิจในภาพรวมชะงักงัน และมี
การโยกย้ายกลับถิ่นเดิมตามภูมิลำเนาของคนเนิน
มะปราง จึงสามารถพลิกฟื้นสถานการณ์จากไร่สวนรกร
ร้างให้กลายเป็นสถานที่ชมธรรมชาติที่สวยงามและ
น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้ในชุมชน
การส่งผลให้มีการไหลกลับของทุนทรัพยากรมนุษย์ ที่มี
ปัจจัยด้านชีวสังคม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พร้อมใน
การลงทุนกับการสร้างสถานประกอบการแหล่ง
ท่องเที่ยวใหม่ๆ ขึ้นในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุด
น่าสนใจในอำเภอเนินมะปราง ได้เกิดขึ้นกระจัด
กระจายทั่วไปในพื้นที่ ในระยะรอบปีที่ผ่านมา

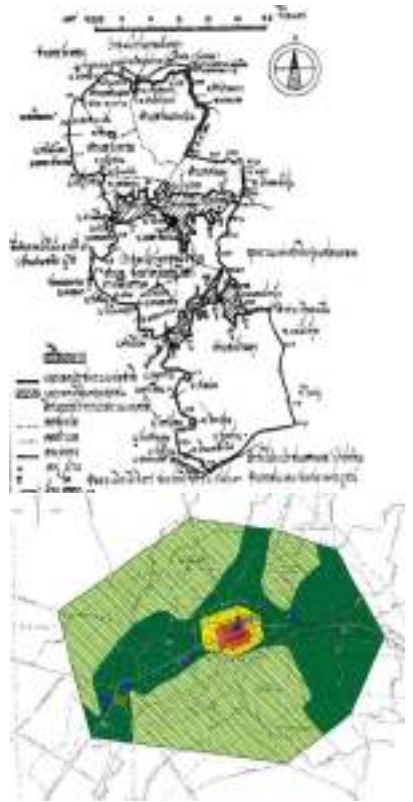
ในเรื่องนี้ นางนิธิญา บุญสว่าง ผู้ประกอบการ
ท่องเที่ยวชุมชนบ้านนามุง (หัวเขา) ตำบลนามุง อำเภอ
เนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ได้บอกกับผู้วิจัยไว้
น่าสนใจว่า

“ที่อื่นวิกฤตปิดหมด แต่ที่นามูตรงกัน
ข้าม ก็ไม่รู้ทำไมเหมือนกัน หลังเขาเริ่มคลายลี
ออกดาวน ก็เพิ่งเปิดร้าน คนก็พากันมากัน
เรื่อย ๆ นี่ฝรั่งก็มาถ่ายหนังกันสองสามร้อยคน
ไม่กี่วันก่อน” นิธิญา บุญสว่าง (สัมภาษณ์,
๑๙ มีนาคม ๒๕๖๕)

จากความน่าสนใจบนความงดงามของ
ทรัพยากรธรรมชาติภูผาหินของบ้านนามุง ในระยะที่
ผู้วิจัยลงพื้นที่ ได้พบว่า มีคณะกองถ่ายทำภาพยนตร์
ต่างประเทศ เรื่อง True Love โดยมี Gareth
Edwards เป็นผู้กำกับภาพยนตร์ การถ่ายทำเริ่มตั้งแต่วันที่
๗ - ๑๑ มีนาคม และ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕ และ
ขยายเวลาการถ่ายทำในพื้นที่ออกไปอีก ๓ วัน คือวันที่
๑๕-๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีคณะถ่ายทำจาก
ต่างประเทศ จำนวน ๔๘ คน และคณะถ่ายทำใน
ประเทศไทย จำนวน ๒๓๕ คน รวมทั้งหมด ๒๘๓ คน
การถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในครั้งนี้ คาดว่าจะ
สร้างรายได้ให้ จังหวัดพิษณุโลกมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๕
ล้านบาท ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่า จุดเน้นจาก
ทรัพยากรธรรมชาติภูผาหิน เป็นแรงดึงดูดใจสำคัญที่ทำให้
ก่อให้เกิดรายได้แก่คนในชุมชน และทำให้อำเภอเนิน
มะปราง เป็นจุดหมายปลายทางของชาวเนินมะปราง
เอง ที่หลายคนเลือกเดินทางกลับมาลงหลักปักฐานที่
บ้านเกิดหลังไปศึกษาหรืองานในต่างถิ่น และพยายาม
ในการส่งเสริมการสร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว บน
ฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น

นอกจากการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอนิคมบรื่อง จังหวัดพิษณุโลก ในปัจจุบันแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่าพื้นที่ในเขตอำเภอนิคมบรื่องในจุดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้มีความพยายามของชุมชนในการช่วยกันจัดการสร้างที่พักและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากผลของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ และการตื่นตัวของภาคเอกชนในการเข้ามาประกอบการนำเสนอการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดปัจจัยพื้นฐานทางกฎหมายในประเด็นพื้นที่ดินของชุมชนส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ไม่สามารถครอบครอง

ทำประโยชน์ หรือสร้างสิ่งปลูกสร้างได้โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ อาจเป็นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายในอนาคตได้ อย่างไรก็ตามในขณะที่การครอบครองทำประโยชน์ในที่ป่าสงวนแห่งชาติไม่สามารถซื้อขายกันได้ และส่งต่อได้เพียงไปยังบุตรหลานคนในครอบครัวตามสมควร ทำให้สิ่งเหล่านี้หากคนในชุมชนมีความเข้มแข็งในการจัดการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความยั่งยืน ก็สามารถเข้ามาเป็นเจ้าของกิจการในสถานประกอบการ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวป่านันทนาการ หรือโปรแกรมการท่องเที่ยวอื่นๆ ที่สอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่สามารถก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังชุมชนเนินมะปรางมากยิ่งขึ้นได้

๓.๒ ผลการศึกษาในระดับศักยภาพ ของแหล่ง ท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอนีนมะปราง จังหวัด พิษณุโลก ในปัจจุบัน

สภาพพื้นที่ทางด้านภูมิศาสตร์ของอำเภอนีนมะปราง อยู่ในจุดรอยต่อระหว่างจังหวัดพิษณุโลก กับ จังหวัดใกล้เคียง ด้านใต้คือจังหวัดพิจิตร ในลุ่มวัฒนธรรมแม่น้ำน่านภาคกลางตอนบน และด้านทิศตะวันออกเฉียงติดกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ในลุ่มวัฒนธรรมแบบไทหล่ม บนพื้นที่ภูเขาสูงที่เดิมเป็นป่าดงดิบตามธรรมชาติที่เต็มไปด้วยต้นไม้และสัตว์ป่านานาชนิด ทำให้มีผู้ประกอบการอาชีพพรานเข้ามาล่าสัตว์และหาของป่า มาสร้างกอกปางและอาศัยพักแรมชั่วคราว ต่อมามีกลุ่มคนจากนครไทย ต่่านซ้าย และหล่มสัก อพยพย้ายถิ่นฐานเดิมเข้ามาตั้งรกรากบริเวณบ้านชมพู บ้านมุง วังโพรง ไทรย้อย จากนั้นก็ขยายที่ทำกินไปที่วังยาง บ้านน้อยซุ่มขี้เหล็ก และนีนมะปราง โดยตัวอำเภอนีนมะปรางเดิมนั้นเป็นเพียงหมู่บ้านที่เพิ่งตั้งมาประมาณ ๔๕ ปี อย่างไรก็ตามจากการย้ายถิ่นของผู้คนที่มีวัฒนธรรมแบบพลว้ตรีที่มีการเคลื่อนย้ายของผู้คนมาลงหลักปักฐานตั้งรกรากในยุคร่วมสมัย ทำให้ในแต่ละชุมชนมีอัตลักษณ์ของวิถีชีวิตที่แตกต่างกันออกไป

รวมทั้งการที่อำเภอเนินมะปรางมีพื้นที่บางส่วนที่ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงามของภูเขาหินปูนอายุหลายร้อยล้านปีที่รูปร่างสวยงามแปลกตาที่มีไม่กี่แห่งในประเทศไทย ทำให้ศักยภาพในด้านการเป็นจุดสนใจทางธรรมชาติ ถูกนำมาส่งเสริมเป็นผลิตภัณฑ์และการให้บริการทางการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเนินมะปรางที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ได้เข้ามาส่งเสริมและมีการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ กัน โดยมีจุดเน้นหลักจากการที่บริเวณสภาพพื้นที่ทางด้านภูมิศาสตร์ของอำเภอเนินมะปรางมีความสดใหม่ น่าดึงดูดใจ โดยส่วนใหญ่อาศัยทรัพยากรทางธรรมชาติทางทิศตะวันออกของพื้นที่อำเภอ เป็นฐานในการประกอบกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจะกระจายอยู่บริเวณด้านตะวันออกของอำเภอ โดยมีการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น การนำเที่ยววิถีชีวิตชุมชน การนำเที่ยวชมธรรมชาติ ในปัจจุบันจึงมีความพยายามของหน่วยงานและองค์กรภาครัฐรวมถึงเอกชน ในการกระจายการรับรู้ถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวในมิติอื่น เช่น มิติ

ทางวัฒนธรรม มิติวถีชุมชน และมิติทางศาสนาในพื้นที่ เช่น ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ และชุมชนท่องเที่ยว otop นวัตวิถี ในเขตอำเภอเนินมะปราง บ้านมุงเหนือ หมู่ ๑, บ้านชมพูเหนือ หมู่ ๓, บ้านหนองหญ้าปล้อง หมู่ ๖, บ้านน้ำปาด หมู่ ๒, บ้านผารังหมี หมู่ ๓, บ้านใหม่เจริญพร หมู่ ๙, บ้านซำรัง หมู่ ๔ เพื่อส่งเสริมให้มีการกระจายรายได้สู่ชุมชน และนำมิติทางสังคมมาใช้เป็นทุนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยมี การท่องเที่ยวเป็นแกนหลักผ่านการจัดสร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น การทอผ้า หัตถกรรมจักสาน สิ่งของที่ระลึกที่ผลิตในชุมชน การให้บริการท่องเที่ยวแบบ One Day Trip หรือพักค้างคืน ๒ วัน หรือ ๓ วัน เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แม้ว่าทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จะมีจุดเน้นหลักจากความน่าสนใจจากทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นหลัก แต่ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนก็มีความแตกต่างกัน ตามลักษณะเฉพาะของทรัพยากรในแต่ละพื้นที่ รวมไปถึงทรัพยากรด้านวิถีวัฒนธรรม ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์และวิถีชีวิตของชุมชนในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันออกไป ทำให้ในปัจจุบัน

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอนีนมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ในปัจจุบัน จึงสามารถจำแนกได้เป็น ๑) มิติทางธรรมชาติ ๒) มิติวัฒนธรรม ๓) มิติวิถีชุมชน ๔) มิติเชิงเกษตร และ ๕) มิติทางศาสนา โดยมีแหล่งท่องเที่ยวในมิติทางธรรมชาติเป็นแกนหลัก หรือจุดขาย ในการสร้างผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการทางการท่องเที่ยว

แสดงตารางสรุปจำนวนและการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอนีนมะปราง จำแนกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

พื้นที่ตำบล ในอำเภอนีน มะปราง	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว				
	ธรรมชาติ	วัฒนธรรม	วิถีชุมชน	เชิงเกษตร	มิติศาสนา
นามูง	๘	-	-	๒	๑
นีนมะปราง	๕	-	๒	-	๓
ไทรย้อย	๑	๑	๔	๒	๑
ชมพู่	๑๑	๑	-	-	๒
วังโพรง	-	-	-	-	๑
วังยาง	-	-	-	๑	-
รวม	๒๕	๒	๖	๕	๘

จากผลการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ จำนวนและการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอนีนมะปราง จำแนกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าพื้นที่ที่ทำการศึกษา ๖ ตำบล ในอำเภอนีนมะปราง มีแหล่งท่องเที่ยว

ทั้งหมด ๔๖ แหล่ง แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๕ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวม ๒๕ แหล่ง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ ตำบลชมพู และตำบลนามูง ตามลำดับ รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวในมิติศาสนา ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใน ตำบลเนินมะปราง และตำบลชมพู ซึ่งมีพื้นที่ติดกันในบริบทแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ความงดงามทางธรรมชาติที่เรียกว่ากุ้ยหลินเมืองไทยในอำเภอเนินมะปราง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางวิถีชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ซึ่งมีปริมาณรองลงมา นั้น ส่วนใหญ่กระจายอยู่ในพื้นที่ตำบลไทรย้อย ตำบลนามูง ตำบลเนินมะปราง และตำบลชมพูตามลำดับ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวอันงดงามทางธรรมชาติเป็นเบื้องหลังในทุกมิติ

บทที่ ๔ องค์ความรู้การสร้างศักยภาพ ด้านการ ท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

การศึกษาเรื่อง “การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก” ได้รับองค์ความรู้ใหม่ และคุณค่าจากการลงพื้นที่วิจัยหลายประการ จากผลการวิเคราะห์ พบว่า จากการวิเคราะห์ SWOT ปัจจัยภายในและภายนอก และสังเคราะห์ TOWS matrix เพื่อหาแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญต่อปัจจัยความสำเร็จเชิงกลยุทธ์ในการจัดการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก สามารถนำมาจัดทำเป็นกลยุทธ์ หรือองค์ประกอบที่สำคัญฯ ได้ ๗ ด้าน ๑๒ กลยุทธ์ ๘๒ แนวทางการพัฒนา โดยจัดลำดับการนำเสนอตามผลการศึกษาเชิงปริมาณ ที่มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้จากเทคนิคการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดลำดับความจำเป็นในการนำไปปฏิบัติ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านขีดความสามารถในการรองรับ ด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนทางการท่องเที่ยว ด้าน

กิจกรรมและกระบวนการท่องเที่ยว และด้านทรัพยากร
การท่องเที่ยว ดังนี้

จากแผนภาพ โมเดลองค์ความรู้ที่ได้จากการ
วิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงแนวการจัดการสร้าง
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัด
พิษณุโลก ตามแนวพระพุทธศาสนา ตามผลการกำหนด

ลำดับความจำเป็นในการนำไปปฏิบัติจากผลการวิจัยเชิงปริมาณ การสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ SWOT ปัจจัยภายในและภายนอก และสังเคราะห์ TOWS matrix เพื่อหาแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญต่อปัจจัยความสำเร็จเชิงกลยุทธ์ และตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ บูรณาการสอดคล้องกับการจัดลำดับความจำเป็นในการนำไปปฏิบัติจากผลการวิจัยเชิงปริมาณ และตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านขีดความสามารถในการรองรับด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนทางการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมและกระบวนการท่องเที่ยว และด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ในขั้นแรก

จากนั้นการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จะต้องเริ่มพัฒนาโดยใช้แกนบทบาทของ **สามภาคส่วนพัฒนา** คือภาครัฐ เอกชน โดยมีภาคส่วนชุมชนเป็นผู้ร่วมพัฒนาและได้รับประโยชน์สูงสุดจากการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ตามลำดับ โดยใช้หลักการของ **การมีส่วนร่วม** บนพื้นฐานหลักธรรม อปริยานิยธรรม ๗ ในการพัฒนา งานในขอบข่ายการสร้างสรรค์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด มีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าผลการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อจุดมุ่งหมายสูงสุดในโมเดลดังกล่าว คือ Tourism Resource อันเป็นด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ที่มีค่าเฉลี่ยที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาน้อยที่สุดจากการที่เป็นพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจุดแข็งสำคัญ ซึ่งผลสุดท้ายที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาทั้งหมด จะตกอยู่กับประชาชนคือชุมชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ตามโมเดลองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย และเพื่อทำความเข้าใจในโครงสร้างของโมเดลดังกล่าว จึงต้องทำความเข้าใจในสัญลักษณ์แต่ละองค์ประกอบในโมเดล เพื่อความเข้าใจร่วมกันตามกรอบโมเดล ดังนี้

- **สามภาคส่วนพัฒนา** ได้แก่ภาคส่วนในเขตพื้นที่อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก แสดงในข้อความภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในกรอบสี่เหลี่ยม

รอยประ ที่มีความสัมพันธ์กันในบทบาทหน้าที่ ที่ควรเข้ามามีส่วนร่วม หรือมี P-Participation ในการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยที่การมีส่วนร่วม การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการนำองค์ประกอบที่สำคัญต่อปัจจัยความสำเร็จเชิงกลยุทธ์จากผลการวิจัยนี้ไปปรับประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติ โดยภาคส่วนภาครัฐ และภาคส่วนเอกชน อยู่ด้านล่างในฐานะผู้ส่งเสริมจากรากฐานมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือเพื่อก่อให้เกิดสาธารณูปโภคที่รองรับต่อการเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ของนักท่องเที่ยว และการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ที่น่าดึงดูดใจโดยภาคเอกชน และภาคชุมชนอยู่ในส่วนกรอบใกล้กับ Tourism Resource ในฐานะเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในมิติต่างๆ ทั้งธรรมชาติ วัฒนธรรม เป็นผู้สร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ฯลฯ ซึ่งทั้งสามภาคส่วนนี้เป็นแกนหลักในการร่วมกันพัฒนาและรับผลประโยชน์ร่วมกันบนฐานของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

- TR คือ Tourism Resource ได้แก่ ทุนทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และสังคม ที่เอื้อต่อการสร้างความน่าสนใจในทุกมิติ และเพียงพอที่จะ

สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปราง เป็นองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.278) จัดเป็นลำดับสภาพที่มีความสำคัญจำเป็นตามผลการศึกษาเชิงปริมาณในลำดับ ๗ อันเป็นลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นถึงจุดแข็งทางการท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปราง ผู้วิจัยจึงจัดให้องค์ประกอบด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นแกนหลักในการสร้างแรงดึงดูดใจ ที่องค์ประกอบทุกด้านต้องพัฒนาเพื่อสร้างศักยภาพให้สามารถรองรับต่อการท่องเที่ยวได้ในทุกมิติ โดยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้นพบว่าสามารถประยุกต์ใช้ เวกส์ซอร์ชกรณธรรม ๕ ซึ่งสอดคล้องกับผลการทำสังเคราะห์ TOWS matrix เพื่อหาแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญต่อปัจจัยความสำเร็จเชิงกลยุทธ์ได้ ดังผลองค์ความรู้ดังนี้

องค์ความรู้ที่ ๑

Participation

P คือ Participation ได้แก่ การที่ประชาชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก มีส่วนในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการ ให้การสนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบ และรับผลประโยชน์จากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เป็นองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = ๒.๔๒$, S.D. = ๐.๓๔๑) จัดเป็นลำดับสภาพ ที่มีความสำคัญจำเป็นตามผลการศึกษาเชิงปริมาณในลำดับ ๑ อันเป็นลำดับสูงสุด แสดงให้เห็นถึงจุดอ่อนที่สุดทางการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปรางจากผลการวิจัย ผู้วิจัยจึงจัดให้องค์ประกอบ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นลำดับแรกในการนำองค์ประกอบที่สำคัญต่อปัจจัยความสำเร็จเชิงกลยุทธ์จากผลการวิจัยนี้ไปปฏิบัติ โดยด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมของชุมชนนั้น ต้องประยุกต์ใช้ อปรียานิยธรรม ๗ เพื่อให้เกิดพัฒนาและรับผลประโยชน์ร่วมกันบนฐานของการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความยั่งยืน โดยภาคส่วนต่างๆ ต้องส่งเสริมให้ใช้สถานที่ทางศาสนาในชุมชนเป็นสถานที่จัดกิจกรรมของภาครัฐ จัดทำคู่มือชุมชนในการวางแผน เพื่อให้การให้บริการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐาน ใช้เครือข่ายจิตอาสาที่มีอยู่ในการประชาสัมพันธ์การรับรู้ ข้อมูลด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ชาวบ้าน จัดตั้งกลุ่มในการให้ความช่วยเหลือ ประสานงาน และให้ ข้อมูลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในลักษณะเครือข่าย

องค์ความรู้ที่ ๒

Carrying Capacity

C คือ Carrying Capacity ได้แก่ ด้านขีดความสามารถในการรองรับ คือ การที่ประชาชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว พึงพอใจหรือรับรู้ถึงผลกระทบ ด้านชีวกายภาพหรือด้านนิเวศ ด้านสังคมจิตวิทยา ด้านการจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสังคมวัฒนธรรม และด้านสุขภาพ จากการที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ ($\bar{X} = ๒.๔๘$, S.D. = ๐.๓๐๒) จัดเป็นลำดับสภาพ ที่มีความสำคัญจำเป็นตามผลการศึกษาเชิงปริมาณในลำดับ ๒ โดยด้านขีดความสามารถในการรองรับ นั้น พบว่าต้องประยุกต์ใช้ กุลจักรภูมิธรรมา ๔ เพื่อจัดตั้งทีมประสานงานในการเสนอขอ

พิจารณาโครงการพัฒนาสาธารณูปโภค ระหว่าง
ป่าไม้ องค์กรส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ที่มี
ส่วนร่วม ที่จะสามารถทำให้คนในพื้นที่ได้รับ
ผลประโยชน์สูงสุด การออกแบบจัดทำป้ายสื่อ
ความหมายเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวแวะ
กลับบ้าน เน้นพลาสติกและแยกประเภทขยะเพื่อ
นำกลับมารีไซเคิล ฝึกอบรมการสร้างจุดเช็คอินใน
บริการแอปพลิเคชันโทรศัพท์มือถือต่างๆ ให้
สามารถนำมาใช้สร้างหมุดเพื่อการนัดหมาย จองที่
พัก และประชาสัมพันธ์แก่ผู้ประกอบการ ฯลฯ

องค์ความรู้ที่ ๓

Tourism Services

S คือ Tourism Services ได้แก่ ด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว คือ การอำนวยความสะดวก สะดวกให้นักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง และครอบคลุม ทั้งในด้านที่พัก ความปลอดภัย สุขอนามัย สาธารณูปโภค การคมนาคม ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.265) จัดเป็นลำดับสภาพที่มีความสำคัญจำเป็นตามผลการศึกษาเชิงปริมาณในลำดับ ๓ โดยด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว นั้นพบว่าต้องประยุกต์ใช้ เเบบจกัถยานธรรม ๕ เพื่อทำคู่มือมาตรฐานที่พัก ปลอดภัย สุขอนามัย ป้ายสื่อความหมาย ป้ายนำทาง เส้นทางคมนาคม โดยปรับเปลี่ยนภูมิทัศน์การท่องเที่ยวจากการใช้แหล่ง

ท่องเที่ยวเป็นจุดเช็คอิน และเน้นความสะดวกจาก การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต จัดกิจกรรมส่งเสริม ผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ มีการประเมินและมอบ รางวัลให้แก่ผู้ประกอบการ ผู้นำเที่ยว การจัดทำ คู่มือและเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวออนไลน์ เนิน มะพร้าวห้ามพลาด โดยแบ่งประเภทหลากหลาย ทั้งการผจญภัย วิถีชีวิต ทัศน ์ ร้านอาหาร ของฝาก

รถอีแต่นำเที่ยวบ้านมุง

รถอีแต่นำเที่ยวบ้านมุง

ตั้งชื่อตาม

ชื่อที่ผู้ใช้จะเห็น

หน้าหลัก 111 เกี่ยวกับ 1.1K หนึ่งเดียว +

👍 10/11

🔍

☰

เกี่ยวกับ

ดูทั้งหมด

📍 100 คน ดูประวัติ

📄 100 คน ดูประวัติ

📄 100 คน ดูประวัติ

📄 100 คน

ตัวอักษร

📍 ภูเก็ต/ภูเก็ต

📍 ภูเก็ต

👤 ภูเก็ต

รถอีแต่นำเที่ยวบ้านมุง

20 สิงหาคม 2024 07:19:00

จากนี้ไปจะแสดงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องตามลำดับ: ให้ความสำคัญกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ค้นหา: ภูเก็ต/ภูเก็ต 084-881-0109

องค์ความรู้ที่ ๕

Tourism Management

M คือ Tourism Management ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ภายใต้ฐานการจัดการทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะคติ และทักษะทางการท่องเที่ยว ให้เกิดขึ้นแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = ๓.๐๓$, S.D. = ๐.๓๓๖) จัดเป็นลำดับสภาพที่มีความสำคัญจำเป็นตามผลการศึกษาเชิงปริมาณในลำดับ ๔ โดยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว นั้นพบว่าต้องประยุกต์ใช้ สารานุกรม ๖ เพื่อ มุ่งเสริมองค์ความรู้ ทักษะคติ และทักษะทางการท่องเที่ยว แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยการ จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึก และการจัดสรรทรัพยากรให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม ภาครัฐ ส่งเสริมและรับรองการมี เครือข่ายผู้ประกอบการที่พัก เครือข่ายผู้ประกอบการร้านอาหาร เครือข่ายรถรับส่งในแหล่งท่องเที่ยว จัดกิจกรรมสร้าง

จิตสำนึกสาธารณะกับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว
อย่างต่อเนื่องโดยชุมชนและผู้ประกอบการเป็นผู้มีส่วน
ร่วมประเมิน จัดโครงการส่งเสริมเอกชน ให้ได้รับ
ความรู้ความเข้าใจเรื่องการตลาดอย่างแท้จริง เพื่อ
เปลี่ยนแนวทางค้าขายให้มาเน้นถึงการค้าแบบยั่งยืน มี
กำไรในทางตรง สร้างเครือข่ายและการร่วมทุนในพื้นที่
โดยให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วม กำหนดแนวทาง
การปฏิบัติทางการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวใน
แต่ละภาคส่วนให้ชัดเจน

องค์ความรู้ที่ ๕

Delivery Products

D คือ Delivery Products ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนทางการท่องเที่ยว คือ การที่แหล่งท่องเที่ยวอำเภอเนินมะปราง มีผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึกที่มีอัตลักษณ์รูปแบบ บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพ จากภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาดในธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ ($\bar{X} = ๓.๑๐$, $S.D. = ๐.๓๒๔$) จัดเป็นลำดับสภาพ ที่มีความสำคัญจำเป็นตามผลการศึกษาเชิงปริมาณในลำดับ ๕ โดยด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนทางการท่องเที่ยว นั้น พบว่าต้องประยุกต์ใช้ ทัศนธัมมิกัตถสังวัตตนิกรธรรม ๔ เพื่อ สร้างเครือข่ายตลาดสินค้าชุมชนออนไลน์สร้างอัตลักษณ์รูปแบบบรรจุภัณฑ์ จากภูมิปัญญาชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าสู่ตลาด สร้างเส้นทางการ

ท่องเที่ยว ชม ชิม ซ้อป รอบเนินมะปราง ในเส้นทาง
จาก อ.วังทอง อ.เมืองพิษณุโลก, จ.พิจิตร, จ.เพชรบูรณ์
ที่เข้าถึงได้ง่ายในรูปแบบออนไลน์ ภาครัฐจัดประกวด
สินค้า และมอบแบรนด์ในระดับอำเภอเพื่อเป็นการ
รับประกันคุณภาพ มีการประเมินทุกปี จัดอบรมองค์
ความรู้ด้านการตลาด กระจายไปในทุกพื้นที่ที่มีผู้ผลิต
สินค้าชุมชน ส่งเสริมการจัดทำข้อตกลงระหว่างผู้ผลิต
และผู้ค้าส่ง ให้มีการระบุอัตลักษณ์แหล่งกำเนิด
ผลิตภัณฑ์ในตัวสินค้า จัดประกวดเครื่องหมาย
ผลิตภัณฑ์ชุมชนทั้งในระดับอำเภอ และระดับตำบล
และนำมาใช้จริงในการประทับตราสินค้าที่มีคุณภาพ
จะสามารถก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในแบรนด์เนิน
มะปรางที่มีคุณภาพ

องค์ความรู้ที่ ๖

Tourist Activities

A คือ Tourist Activities ได้แก่ ด้านกิจกรรม และกระบวนการท่องเที่ยว คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่างๆ เช่น สินค้าชุมชน โฮมสเตย์ แหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิต ธรรมชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีการจัดการผ่านเครือข่าย กลุ่ม ชมรม หรือองค์กรในพื้นที่ ($\bar{X} = ๓.๒๓$, S.D. = ๐.๓๑๓) จัดเป็นลำดับสภาพ ที่มีความสำคัญจำเป็น ตามผลการศึกษาเชิงปริมาณในลำดับสุดท้าย โดยด้าน กิจกรรมและกระบวนการท่องเที่ยว นั้น พบว่าต้อง ประยุกต์ใช้ อิทธิบาท ๔ เพื่อ จัดทำแพลตฟอร์ม นำเสนอ กิจกรรม ที่พัก จัดทำปฏิทินชุมชน ใช้สื่อ ออนไลน์สร้างเครือข่ายรับส่ง นทท. จัดกิจกรรมอนุรักษ์ ธรรมชาติ ในรูปแบบต่างๆ ที่เน้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม

ร่วมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการรับรู้และภาพลักษณ์ด้าน
ภูมิทัศน์ที่หาชมได้ยากผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และ
สื่อต่างๆ ปรับใช้การใช้คำสื่อความหมายกิจกรรม
ท่องเที่ยวในชุมชนให้เข้าใจง่าย เช่น “๔ มา เมื่อมาบ้าน
มุง” มาเช้าถ้ำ มาปีนผา มาดูวิถีชุมชน มาชนของฝาก
เป็นต้น ส่งเสริมภาคผู้ประกอบการเอกชนเดินรถ ให้มี
การจัดเส้นทางเที่ยวอำเภอเนินมะปรางเป็นระยะทุก
รอบฤดูท่องเที่ยว จัดโครงการ ๑ คืน หลายคน เพื่อให้
เกิดการให้บริการในรูปแบบใหม่ที่นำเสนอแก่นัก
ท่องเที่ยว

บทที่ ๕ ข้อเสนอแนะในการศึกษา

จากการวิจัยเรื่อง "การสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก" พบว่า ยังมีหลายประเด็นที่เป็นประเด็นที่น่าสนใจ แต่ผู้วิจัยยังมีได้ศึกษา ดังนั้นเพื่อให้มีการดำเนินการในการทำวิจัยเพื่อแสวงหาคำตอบความรู้เพิ่มเติมอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ผู้สนใจสามารถที่จะนำข้อมูลพื้นฐานจากการดำเนินการวิจัยของผู้วิจัยในประเด็นต่างๆ ที่ยังเหลืออยู่ไปทำการศึกษาเพิ่มเติมได้ในหลายมุมมอง ดังนี้

๑. จากผลการวิจัยที่ทำให้ได้แนวทางการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลกนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจนำไปพัฒนาเป็นกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก และใช้วิธีวิจัยการทดลองรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

๒. ควรทำการวิจัยเชิงพัฒนา การสร้างศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยว ในพื้นที่บริบทพื้นที่สงวนทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการจัดการอย่างยั่งยืน

๓. ควรทำการวิจัยสำรวจ อิทธิพลของการแพร่ระบาด
ทั่วของไวรัสโควิด ๑๙ ที่มีต่อการสร้างศักยภาพด้านการ
จัดการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขแนวทางการพัฒนาให้เป็นปัจจุบันและเท่าทัน
ต่อบริบทความเปลี่ยนแปลง

๔. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ หรือวิธีการสร้าง
เครือข่ายในการเสริมสร้างขีดความสามารถในทางการสร้าง
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัด
พิษณุโลก เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเสริมการสร้าง
เครือข่ายในการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนิน
มะปราง จังหวัดพิษณุโลก ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

๕. ควรประยุกต์ใช้หลักธรรมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการ
การวิจัย เพื่อแสวงหาแนวทางในทางการสร้างศักยภาพด้าน
การท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้
ทราบถึงแนวทางการเสริมขีดความสามารถในการสร้าง
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัด
พิษณุโลก ตามหลักธรรมต่าง ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. **สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒.** (ออนไลน์) . แหล่งที่มา <https://www.mots.go.th/> (๑๐ ต.ค. ๖๔).

นันทิยา หุตานุกัฏฐ และณรงค์ หุตานุกัฏฐ. **SWOT: การวางแผนกลยุทธ์ธุรกิจชุมชน.** อุบลราชธานี : คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๔๕.

ราชกิจจานุเบกษา. “**ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ท้องที่นอกราชอาณาจักรที่เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓**”. เล่มที่ ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง, วันที่ ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๓, หน้า ๑๖.

ราชกิจจานุเบกษา. **ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐.** เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก, ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑, หน้า ๒๑.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.** กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๖๐.

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. สช. ย้ำ ‘พลัง
ชุมชน’ คือปราการด่านหน้าเอาชนะโควิด ๑๙.
(อ อ น ไ ล น์) . แห ล ้ง ที่ ม า
[https://www.nationalhealth.or.th/en/node/
1371](https://www.nationalhealth.or.th/en/node/1371) (๑๐ ต.ค. ๖๔).

อารีย์ แก้วสกุลพันธ์. การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ :
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๕๓.

รูปแบบการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก
Capacity Building Model for Tourism Development of Noen Maprang District, Phitsanulok Province